

Kodu ve Adı:	İDE3102 Uygulamalı Dilbilim					
Birimi:	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı					
Ayrıntısı:	Dönemi:	2025-2026 BAHAR	Statüsü:	Seçmeli	Sınıfı:	3
				Kredisi:	2	
				AKTS:	4	
				Dili:	İngilizce	

DERS SORUMLUSU	
Unvanı, Adı ve Soyadı:	Doç. Dr. Seçil TÜMEN AKYILDIZ
Telefon:	04242370000/3737
E-posta:	stakyildiz@firat.edu.tr
Sosyal Hesap:	
Öğrenci Günü ve Saati:	Randevu yoluyla görüşme

DERS YARDIMCISI	
Unvanı, Adı ve Soyadı:	
Telefon:	
E-posta:	
Sosyal Hesap:	
Öğrenci Günü ve Saati:	

Ders Haftalık Programı:	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi
		10.15-12.15				

İşleniş Yeri:	YY: X	UE:
---------------	-------	-----

Amacı:	Bu derste, uygulamalı dilbilimin genel çerçevesi çizilir ve ilgili alanın temel kavramları ve literatürü tanıtılır. Dil kuramlarının birinci ve ikinci dil edinimi ve dilin sosyal bağlamda kullanımı konularına uygulanması üzerinde durulmaktadır. Öğrenciler, dilin doğasının tanımı ve analizi, dilin eğitimde kullanımı, nasıl öğrenildiği, öğretildiği ve değerlendirildiği gibi konularda temel düzeyde bilgilendirilir. Uygulamalı Dilbilim I aynı zamanda öğrencilere dilbilimsel çalışmalarda kullanılacak yöntemlerin ve çalışma planlarının geliştirilmesinde rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.
--------	--

Materyali:	Brown, D. H. (2000). Principles of language learning and teaching (4th ed.). New York: Longman
------------	--

Öğrenci Sorumluluğu:	Bu ders sınıf içi tartışmalar şeklinde yürütüleceğinden, öğrencilerden sadece ders kitapları ve makalelerle düzenli ve zamanında derslere gelmeleri değil, ilgili belgeleri de önceden okumaları beklenmektedir. Sınıf dili İngilizce'dir ve başka dillerin kullanılmasına izin verilmeyecektir. Belirtilen son tarihten sonra ders etkinliği, ödev, dönem çalışması vb. ödevler kabul edilmeyecektir.
----------------------	--

Önkoşullar, Eşkoşullar:	Bu ders kapsamında herhangi bir önkoşul bulunmamaktadır.
-------------------------	--

Haftalık Ders Planı (Konular)	Hafta	Konu	Yöntem		
	1	Dersin amacı, kapsamı, değerlendirme ölçütleri, kaynakların tanıtımı	YY		
	2	Öğrenmenin tanımı, davranışçı yaklaşım, bilişsel yaklaşım, yapılandırmacı öğrenme kuramları	YY		
	3	Bellek sistemleri (kısa süreli, uzun süreli bellek), dikkat, algı, otomatikleşme ve anlamlı öğrenme	YY		
	4	Motivasyon, içsel ve dışsal güdülenme, öğrenmede duyuşsal faktörler, öğrenen özerkliği	YY		
	5	Öğrenme stilleri kavramı, alan bağımlı/bağımsız öğrenme, görsel-ışitsel-kinestetik öğrenme tercihleri	YY		
	6	Dil öğrenme stratejilerinin sınıflandırılması, bilişsel ve üstbilişsel stratejiler	YY		
	7	Yaş, zekâ, yetenek (aptitude), kişilik ve bireysel farklılıklar	YY		
	8	İçedönüklük-dışadönüklük, risk alma, öz güven, kaygı ve yabancı dil öğrenimi	YY		
	9	Genel Tekrar Ara Sınav	YY		
	10	Dil ve kültür ilişkisi, kültürel kimlik, ikinci kültür edinimi	YY		
	11	Tutum, motivasyon, sosyal mesafe, kültür şoku ve dil öğrenimine etkileri	YY		
	12	Çok dillilik, iki dillilik, dil planlaması, küreselleşme ve İngilizce	YY		
	13	Ana dilin ikinci/yabancı dil öğrenimine etkisi; davranışçı yaklaşım ve Contrastive Analysis Hypothesis;	YY		
	14	Pozitif ve negatif transfer; transfer örnekleri; hata (error) ve yanlışlık (mistake) ayrımı; güncel transfer yaklaşımları	YY		
	15	Interlanguage kavramı; Selinker'in Interlanguage Kuramı; gelişimsel süreçler; fossilization	YY		
	16	Overgeneralization; simplification; communication strategies; learner language'in dinamik ve sistematik yapısı	YY		
	17	Final Sınavı	YY		
Ölçme ve Değerlendirme	Metot		Sayı	Ağırlık	
	Ara Sınav	Vize	X	1	%40
		Derslere aktif Katılım		1	%10
Genel Sınav	Final	X	1	%50	
Ders	1	Dil öğrenme ve öğretimine ilişkin temel kuramları, yaklaşımları ve öğrenme süreçlerini açıklayabilir ve karşılaştırabilir.			

Kazanımları	2	Bellek, dikkat, algı, motivasyon ve öğrenen özerkliği gibi bilişsel ve duyuşsal faktörlerin yabancı dil öğrenimine etkilerini değerlendirebilir.
	3	Öğrenme stillerini ve dil öğrenme stratejilerini tanımlayabilir; farklı öğrenen profillerine uygun stratejileri seçip kullanabilir.
	4	Yaş, zekâ, dil yeteneği, kişilik özellikleri ve bireysel farklılıkların yabancı dil öğrenme sürecindeki rolünü analiz edebilir.
	5	Dil ve kültür arasındaki ilişkiyi açıklayabilir; kültürel kimlik, ikinci kültür edinimi ve sosyokültürel faktörlerin dil öğrenimine etkilerini yorumlayabilir.
	6	Ana dil ve hedef dil arasındaki etkileşimi açıklayabilir; dil aktarımı, hata türleri ve dillerarası etkilerin yabancı dil öğrenimine yansımalarını değerlendirebilir.
	7	Öğrenci dili (interlanguage) kavramını açıklayabilir; fossilization, overgeneralization ve iletişim stratejileri gibi süreçleri örneklerle analiz edebilir.

● **Derse Özel Açıklamalar: (Gerekli materyal, kitap vs) (Dersin alan öğretimini sağlamaya yönelik katkısı)**

UE: Uzaktan Eğitim; **YY:** Yüz Yüze Eğitim

Dersin Amaçları: Bu dersin amacı, öğrencilerin yabancı dil öğrenme ve edinim süreçlerini etkileyen bilişsel, duyuşsal, bireysel ve sosyokültürel faktörler hakkında kuramsal bilgi edinmelerini sağlamaktır. Ders kapsamında öğrencilerin öğrenme kuramları, öğrenme stilleri ve stratejileri, motivasyon, kişilik özellikleri, bireysel farklılıklar, dil ve kültür ilişkisi, dillerarası etki ve öğrenci dili gibi temel kavramları tanımaları ve bu kavramları yabancı dil öğrenme süreçleri bağlamında değerlendirebilmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca öğrencilerin ikinci dil edinimine ilişkin güncel kuramsal yaklaşımları eleştirel bir bakış açısıyla incelemeleri, öğrenen davranışlarını bilimsel temeller ışığında yorumlamaları ve edindikleri bilgileri yabancı dil öğretimi ve öğrenimiyle ilgili akademik ve mesleki bağlamlarda kullanabilmeleri amaçlanmaktadır.

Ders İçeriği: Ders kapsamında yabancı dil öğrenme ve edinim süreçlerinin kuramsal temelleri incelenmektedir. Öncelikle öğrenmenin doğası, davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı öğrenme yaklaşımları ele alınmakta; bellek, dikkat, algı, otomatikleşme ve anlamlı öğrenme gibi bilişsel süreçler değerlendirilmektedir. Ayrıca motivasyon, öğrenen özerkliği ve diğer duyuşsal faktörlerin yabancı dil öğrenimine etkileri tartışılmaktadır. Ders kapsamında öğrenme stilleri ve dil öğrenme stratejileri ile bireysel farklılıklar, yaş, zekâ, dil yeteneği ve kişilik özellikleri gibi öğrenen özellikleri incelenmektedir. Bunun yanı sıra dil ve kültür ilişkisi, kültürel kimlik, ikinci kültür edinimi, sosyal mesafe, kültür şoku, çok dillilik, iki dillilik ve dil planlaması gibi sosyokültürel boyutlar ele alınmaktadır. Son olarak ana dilin yabancı dil öğrenimine etkisi, dillerarası etki, dil transferi, hata analizi, öğrenci dili (interlanguage), fosilleşme, aşırı genelleme ve iletişim stratejileri gibi ikinci dil ediniminin temel kavramları incelenerek öğrencilerin yabancı dil öğrenme süreçlerini bilimsel ve eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmeleri amaçlanmaktadır.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Ders; anlatım, soru-cevap, tartışma, beyin fırtınası, örnek olay analizi, problem temelli öğrenme, işbirlikli öğrenme, akran öğretimi, sunum, seminer, yansıtıcı öğrenme etkinlikleri, dijital öğrenme araçları ve yapay zekâ destekli öğretim uygulamaları kullanılarak yürütülmektedir.

Dersin Öğrenim Çıktılarının Program Çıktıları ile Olan İlişkisi:

0: Desteklenmiyor

1: Kısmen Destekleniyor

2: Tamamen Destekleniyor

1. İngiliz Dili ve Edebiyatı alanında yeterli kuramsal ve uygulamalı bilgi birikimine sahip olur ve bu bilgileri alan çalışmalarında kullanabilir.	2. İngiliz Dili ve Edebiyatının tarihsel gelişim sürecini bilir; edebi ve kültürel metinleri tarihsel, toplumsal ve kültürel bağlamları içinde analiz edebilir.	3. İngiliz Dili ve Edebiyatı alanındaki güncel ders kitapları, akademik kaynaklar, uygulama araç-gereçleri ve dijital kaynaklardan yararlanarak ileri düzeyde bilgiye erişebilir, bu bilgiyi yorumlayabilir ve kullanabilir.	4. İngiliz, Amerikan ve Avrupa edebiyatı, kültürü ve tarihi hakkında bilgi sahibi olur; Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma gibi önemli dönemleri edebi ve düşünsel gelişmelerle ilişkilendirerek değerlendirebilir.	5. Edebi metinleri çözümleyebilir; edebi metinlere eleştirel yaklaşabilir ve farklı kuram, yöntem ve çağdaş analiz yaklaşımlarını metin yorumlamasında kullanabilir.	6. İngilizcenin ses bilimi, morfolojik özelliklerini bilir; dilsel veriyi bilimsel yöntemlerle analiz edebilir ve yorumlayabilir..
1	0	2	0	0	2
7. İngilizce kelimeleri doğru telaffuz edebilir; İngilizce sözlü ve yazılı metinleri anlayabilir, yorumlayabilir ve karşılıklı metin tercümelerinde gerekli dilsel ve kültürel bilgi birikimini kullanabilir.	8. İngilizceye ek olarak diğer Avrupa dillerinden birine ilişkin temel bilgiye sahip olur ve çok dilli/kültürlerarası kaynaklardan yararlanabilir.	9. Tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji, felsefe ve diğer sosyal bilim alanlarından yararlanarak disiplinlerarası analiz yapabilir.	10. Alanına ilişkin problemleri saptayabilir, tanımlayabilir, yorumlayabilir ve uygun yöntemleri kullanarak çözüm önerileri geliştirebilir.	11. Alan çalışmaları kapsamında veri toplama, arşivleme, metin çözme, yorumlama, analiz etme ve raporlama süreçlerini bilimsel ve etik ilkelere uygun biçimde yürütebilir.	12. Alan uygulamaları için gerekli çağdaş araçları, bilişim teknolojilerini, dijital veri tabanlarını ve akademik araştırma kaynaklarını etkin biçimde kullanabilir.
2	2	0	2	2	2
13. Bireysel olarak ve	14. Yaşam boyu				

ekip çalışmalarında etkin biçimde görev alabilir; akademik ve profesyonel bağlamlarda Türkçe ve İngilizce sözlü-yazılı iletişim kurabilir.	öğrenme bilinci, mesleki etik ve sorumluluk anlayışıyla hareket eder; alan uygulamalarının toplumsal, kültürel, çevresel ve sürdürülebilirlik boyutlarına ilişkin farkındalık geliştirir. Yaşam boyu öğrenme bilinci, mesleki etik ve sorumluluk anlayışıyla hareket eder; alan uygulamalarının toplumsal, kültürel, çevresel ve sürdürülebilirlik boyutlarına ilişkin farkındalık geliştirir.					
2	2					
Hazırlayan Kişi(ler) ve Hazırlanma Tarihi		Doç. Dr. Seçil TÜMEN AKYILDIZ				